

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 1Tos/69/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4320010596
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Petr Kaňa
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4320010596.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Kaňu a členov senátu JUDr. Stanislava Libanta a JUDr. Lenky Kováčovej, v trestnej veci odsúdeného I. U., o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Levice zo dňa 14.07.2020, sp.zn. 17Nt/6/2020, na neverejnóm zasadnutí konanom dňa 13. augusta 2020, takto

rozhodol:

Podľa § 193 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku sťažnosť odsúdeného I. U., narodeného XX.XX.XXXX, z a m i e t a, pretože nie je dôvodná.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením Okresný súd Levice (ďalej „súd I. stupňa“) podľa § 9 odsek 2, 4 zákona č. 475/2005 Z.z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zamietol návrh odsúdeného I. U. (ďalej „odsúdený“) na zmenu spôsobu výkonu trestu odňatia slobody, uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Topoľčany z 29.05.2019, sp.zn. 1T/13/2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre zo 04.09.2019, sp.zn. 2To/74/2019, vo výmere 3 rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia, a to preradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Proti tomuto uzneseniu podal ihneď po jeho vyhlásení odsúdený sťažnosť, ktorú následne písomne odôvodnil vlastným podaním.

Namietal v nej proti argumentácii súdu I. stupňa, že má len jednu disciplinárnu odmenu len preto, že je invalidným dôchodcom, je na nepracujúcom oddieli, čo ho vylučuje z výkonu práce, v dôsledku čoho preň nie je možné vytvoriť si podmienky pre častejšie odmeňovanie, navyše zákon podmienku pre zmenu spôsobu výkonu trestu vo forme určitého počtu odmien ani nevyžaduje.

Jeho dôvodom pre snahu o preradenie je, že má len starú chorú matku, ktorá ho chce navštevovať, ale z dôvodu vzdialenosti, dopravných spojov (z Topoľčian), resp. i financií, pre cestovanie do ústavu, v ktorom vykonáva trest, je to pre ňu nemožné. Do iných ústavov s minimálnym stupňom stráženia (Dubnica nad Váhom, Hrnčiarovce nad Parnou) je to pre ňu dostupnejšie.

Navyše kladie otázku ako program zaobchádzania plní účel trestu viac alebo menej v strednom alebo minimálnom stupni stráženia so zdôraznením v závere, že trest vykonáva pre prečin krádeže v 1. odseku.

Krajský súd v Nitre na podklade riadne a včas podanej sťažnosti oprávnenou osobou podľa § 192 odsek 1 písmeno a/, b/ Trestného poriadku, preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia i konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Podľa § 9 odsek 2 zákona č. 475/2005 Z.z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej „citovaný zákon“) ak odsúdený zaradený do ústavu s vyšším stupňom stráženia plní program zaobchádzania, môže mu súd zmeniť spôsob výkonu trestu preradením do ústavu s nižším stupňom stráženia; to neplatí pre odsúdeného na doživotný trest.

Podľa § 9 odsek 4 citovaného zákona o zmene spôsobu výkonu trestu preradením do iného stupňa stráženia rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu alebo odsúdeného alebo aj bez takéhoto návrhu. Odsúdený môže podať návrh o zmenu spôsobu výkonu trestu preradením len do ústavu s nižším stupňom stráženia po vykonaní

a/ tretiny trestu, ak bol zaradený do ústavu so stredným stupňom stráženia,

b/ tretiny zo zvyšku trestu zostávajúceho po jeho preradení z ústavu s maximálnym stupňom stráženia do ústavu so stredným stupňom stráženia,

c/ polovice trestu, ak bol zaradený do ústavu s maximálnym stupňom stráženia.

Podľa § 9 odsek 5 citovaného zákona odsúdený môže podať návrh podľa odseku 4 najskôr po uplynutí šiestich mesiacov od začiatku výkonu trestu; ak bol odsúdenému uložený trest kratší ako šesť mesiacov, po uplynutí troch mesiacov.

Odsúdený v súčasnosti vykonáva trest odňatia slobody na podklade právoplatných odsudzujúcich rozhodnutí uvedených vo výroku napadnutého uznesenia.

Nadriadený súd zdôrazňuje, že spôsob výkonu trestu z pohľadu prísnosti jeho režimu primárne stanovuje Trestný zákon v § 48. Zaradenie odsúdeného do ústavu so stredným stupňom stráženia odôvodnila jeho recidíva trestnej činnosti (odsek 2 písmeno b/ citovaného ustanovenia). Doposiaľ sa do kolízie s Trestným zákonom dostal v 11 prípadoch.

Zákon o výkone trestu odňatia slobody umožňuje zohľadniť správanie sa odsúdeného počas výkonu trestu odňatia slobody a v prípade, že odsúdený svojim konaním preukazuje, že v prísnejšom režime z pohľadu pozitívneho procesu jeho prevýchovy v danom štádiu výkonu trestu je možné dosiahnuť účel trestu aj v ústave s miernejším väzenským režimom (teda prísnejší režim už nie je potrebný), umožňuje jeho preradenie do ústavu s menej prísnyim stupňom stráženia.

Hodnotiaca správa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom trest odsúdený aktuálne vykonáva, nevytvára podklad pre záver, že by odsúdený svojím postojom a aktivitou prispieval k plnohodnotnému naplneniu programu zaobchádzania, čo je nevyhnutná zákonná podmienka na zmenu spôsobu výkonu trestu.

V reakcii na sťažnostné námietky odsúdeného nadriadený súd zdôrazňuje, že dôvodnosť preradenia nie je zákonne podmienená ani počtom disciplinárnych odmien, resp. ich pomerom k disciplinárnym trestom, hoci i tieto skutočnosti sú významnými indikátormi posudzovania správania sa odsúdeného počas výkonu trestu.

Aj invalidný dôchodca (nezaradený do práce) však môže svojou aktivitou prispieť k plneniu programu zaobchádzania. Hodnotenie ústavom však vytvára obraz odsúdeného ako väzňa, ktorý sa síce dobre prispôbil väzenskému režimu a v jeho rámci stanoveným pravidlám, avšak nijako svojou pasivitou nevybočuje z rámca priemerného väzňa. Nie len pracovnou činnosťou sa totiž dajú získať disciplinárne odmeny, resp. vlastnou aktivitou, aj bez odmien, obraz o pozitívnych zmenách a vnútorných postojoch odsúdeného.

V tejto súvislosti nadriadený súd len zdôrazňuje nasledovné momenty z hodnotiacej správy ústavu k odsúdenému :

- stanovené ciele programu zaobchádzania sa u odsúdeného plnia čiastočne ... zaobchádzanie je zamerané na zapájanie odsúdeného do aktivít pedagogického pôsobenia formou individuálnych pohovorov, prednášok a besied s právnou, protialkoholickou tematikou a tematikou gamblingu. Do uvedených aktivít realizovaných skupinovou formou sa odsúdený zapája iba ojedinele;
- v správaní menovaného bol v minulosti zaznamenaný jeden nedostatok v dodržiavaní ústavného poriadku tým, že nemal pri sebe preukaz odsúdeného počas výdaja stravy;
- funkciu z radov odsúdených nie je poverený;
- v oblasti aktivít vo voľnom čase ... o aktivity kultúrno-osvetovej činnosti neprejavuje záujem.

Jeho aktivita pri plnení stanovených cieľov programu zaobchádzania nie je v každej oblasti na požadovanej úrovni ... nepreukazuje splnenie podmienok na zmenu spôsobu výkonu trestu a neodporúča sa preradenie do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.

Fakt vytvorenia si podmienky na získanie len jednej disciplinárnej odmeny (bez disciplinárnych potrestaní) tak nie je jediným a rozhodujúcim kritériom pri posudzovaní dôvodnosti návrhu odsúdeného na zmenu spôsobu výkonu trestu odňatia slobody (v zmysle zmiernenia jeho režimu), ale komplexne z hodnotenia ústavu vyplývajúce skutočnosti, ktoré nevytvárajú podklad pre záver o splnení podmienok na zmiernenie väzenského režimu odsúdenému. Subjektívny dôvod odsúdeného pre podanie jeho návrhu - snaha kontaktu s matkou v ústave vzdialenostne bližšom k jej bydlisku síce ľudsky pochopiteľná nepochybne je, ale právne je irelevantná, pretože nijako nespadá do vyššie uvedeného zákonného dôvodu na jeho preradenie.

Súd I. stupňa sa so zákonnými podmienkami na preradenie odsúdeného v podrobnostiach náležite vysporiadal v odôvodnení napadnutého uznesenia. Svoje závery logicky a správne vyhodnotil, preto nadriadený súd v plnom rozsahu odkazuje na odôvodnenie napadnutého uznesenia ako na vecne správne bez potreby jeho opakovania alebo doplnenia.

Správne rozhodol, keď návrh odsúdeného na jeho preradenie z ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia do takého ústavu s minimálnym stupňom stráženia zamietol.

Krajský súd v Nitre na základe vyššie uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení sťažnosť odsúdeného proti napadnutému uzneseniu spôsobom vymedzeným vo výrokovej časti tohto uznesenia ako nedôvodnú zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.